

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia.....2008 r.

w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. Nr 192, poz. 1378) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwanych dalej „świadczeniami” i wstrzymywania ich wypłaty;
- 2) sposób ustalania dochodu uprawniającego do świadczeń;
- 3) wzory:
 - a) wniosku o ustalenie prawa do świadczeń,
 - b) zaświadczenia o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych,
 - c) oświadczeń o dochodach rodziny, w tym oświadczeń osób rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, oraz innych oświadczeń i dowodów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń,
 - d) zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

§ 2. 1. Postępowanie w sprawie o przyznanie świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku o ustalenie prawa do świadczeń, zwanego dalej „wnioskiem”, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - a) zaświadczenia o dochodzie członków rodziny, podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, uzyskanym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy; wzór zaświadczenia określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,

- b) oświadczenia o dochodzie członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, uzyskanym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy; wzór oświadczenia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia,
 - c) oświadczenia o dochodzie członków rodziny niepodlegającym opodatkowaniu uzyskanym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy; wzór oświadczenia określa załącznik nr 4 do rozporządzenia,
- 2) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych; wzór zaświadczenia określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 3. Formularze wniosków, zaświadczeń i oświadczeń niezbędnych do przyznania świadczeń udostępnia organ właściwy wierzyciela.

§ 4. 1. Dodatkowe dokumenty wymagane przez organ właściwy wierzyciela, poza dokumentami wymienionymi w § 2 ust. 2, mogą być składane w formie kopii.

2. Kopię dokumentów uwierzytelnia organ właściwy wierzyciela, notariusz lub instytucja, która dokument wydała.

§ 5. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku organ właściwy wierzyciela wzywa pisemnie wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów, organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni.

3. W przypadku niezastosowania się do wezwania, o którym mowa w ust. 1 lub 2, organ właściwy wierzyciela wydaje decyzję o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

4. W przypadku gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez wnioskodawcę jest niewydanie w terminie dokumentu przez właściwą instytucję oraz wnioskodawca może to udokumentować, świadczenia przysługują począwszy od miesiąca, w którym wniosek został złożony.

§ 6. 1. Postępowanie w sprawie o przyznanie świadczeń na wniosek osoby, która przebywa na terenie danej miejscowości bez zamiaru stałego pobytu, wszczyna organ właściwy ze względu na miejsce pobytu wierzyciela. Do wniosku dołącza się dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie lub potwierdzenie zamieszkania w miejscu pobytu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy ze względu na miejsce pobytu wierzyciela występuje do organu właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania wierzyciela o potwierdzenie, że na wskazaną we wniosku osobę nie wypłaca się świadczeń.

§ 7. Po spełnieniu wszystkich warunków organ właściwy wierzyciela przyznaje świadczenia.

§ 8. 1. W przypadku gdy organ właściwy wierzyciela poweźmie wątpliwość co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń, powiadamia niezwłocznie osobę pobierającą świadczenia o konieczności złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni licząc od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.

2. W przypadku niezłożenia w wyznaczonym terminie wyjaśnień w sprawie lub niedostarczenia niezbędnych dokumentów wstrzymuje się wypłatę świadczeń.

§ 9. 1. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne, oblicza się według wzoru:

$$S = Sp (P-Sus)$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

S - składka na ubezpieczenie zdrowotne wyrażona w złotych,

Sp - stopa procentowa składki na ubezpieczenie zdrowotne,

P - przychód wyrażony w złotych,

Sus - składka na ubezpieczenie społeczne wyrażona w złotych.

2. W przypadku gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu uzyskanego przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

3. W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego, dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

4. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które nie są wykazane w zaświadczeniu, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczeń.

5. W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do świadczeń i dochód ten nie zostanie wykazany w zaświadczeniu, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego pełnego miesiąca, w którym uzyskał dochód.

§ 10. 1. W przypadku gdy małżonek rodzica osoby, na którą jest składany wniosek o świadczenia zaginął, do wniosku dołącza się zaświadczenie właściwej jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia małżonka, a w przypadku cudzoziemców, właściwej instytucji.

2. Ustalając dochód rodziny nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego małżonka, a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie uwzględnia się tego małżonka.

3. Organ właściwy wierzyciela występuje raz na kwartał do właściwej jednostki Policji albo właściwej instytucji w celu uzyskania informacji o zaginionym małżonku.

§ 11. 1. W przypadku utraty przez członka rodziny dochodu, od dochodu rodziny odejmuje się przeciętną miesięczną kwotę utraconego dochodu.

2. Nie pomniejsza się dochodu rodziny o utracony dochód, jeżeli w tym samym roku kalendarzowym osoba uzyskała inny dochód i nie utraciła go przed złożeniem wniosku, bez względu na przerwę w uzyskiwaniu dochodów w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

3. Prawo do świadczeń ustala się od pierwszego pełnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata dochodu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku.

4. Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający utratę przez członka rodziny dochodu oraz wysokość utraconego dochodu.

§ 12. 1. W przypadku uzyskania przez członka rodziny dochodu po roku, z którego dochody stanowią podstawę do ustalenia prawa do świadczeń, do dochodu rodziny dodaje się miesięczną kwotę dochodu uzyskanego przez członka rodziny, o ile dochód ten osoba otrzymuje w dniu ustalania prawa do świadczeń.

2. Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający uzyskanie przez członka rodziny dochodu oraz wysokość uzyskanego dochodu.

3. W przypadku gdy dochód rodziny powiększony o uzyskany dochód powoduje utratę prawa do świadczeń, świadczenia nie przysługują od miesiąca następującego po pierwszym pełnym miesiącu od uzyskania dochodu.

§ 13. W przypadku gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej w tytule egzekucyjnym, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do świadczeń wlicza się alimenty w otrzymywanej wysokości, udokumentowanej:

- 1) przez organ prowadzący postępowanie egzekucyjne w zaświadczeniu o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, w przypadku uzyskania alimentów niższych niż ustalone w tytule egzekucyjnym,
- 2) w oświadczeniu o wysokości otrzymanych alimentów lub zaświadczeniu organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o wysokości wyegzekwowanych alimentów, gdy jest prowadzona egzekucja komornicza, w przypadku uzyskania alimentów wyższych niż ustalone w tytule egzekucyjnym.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2008 r.

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

1) Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia

16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz.U. Nr 216, poz.1598).

Uzasadnienie

Projekt przedmiotowego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. Nr 192, poz. 1378).

Obecnie kwestia pomocy osobom uprawnionym do alimentów regulowana jest ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. Nr 86, poz. 732, z późn. zm.). Ustawa ta z dniem 1 października 2008 r. zostanie uchylona ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Procedura przyznawania, wprowadzonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostanie uregulowana w przedmiotowym rozporządzeniu.

Zgodnie z powyższym przepisem, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego jest upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i wstrzymywania jego wypłaty;
 - 2) sposobu ustalania dochodu uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
 - 3) wzorów:
 - a) wniosku o ustalenie prawa do świadczeń,
 - b) zaświadczenia o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych,
 - c) oświadczeń o dochodach rodziny, w tym oświadczeń osób rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, oraz innych oświadczeń i dowodów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń,
 - d) zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych
- kierując się koniecznością zapewnienia właściwej dokumentacji niezbędnej do sprawniej realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wstrzymywania ich wypłaty określają przepisy § 2-7 projektu rozporządzenia. W powyższych przepisach określony m.in. został szczegółowy wykaz dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (§ 2). Wśród dokumentów niezbędnych do ustalenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego znalazły się dokumenty potwierdzające wysokość dochodów: zaświadczenie z urzędu skarbowego oraz oświadczenie o dochodach niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, a także oświadczenie o wysokości dochodu uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, gdy członek rodziny rozlicza się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych

przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne. Wykaz tych dokumentów jest niezbędny ze względu na to, że zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, gdy dochód członków rodziny z roku kalendarzowego poprzedzającego okres świadczeniowy w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł netto.

Zasady uwierzytelniania kopii dokumentów określa § 4 przedmiotowego rozporządzenia. Sposób uzupełniania braków formalnych dokumentacji określa § 5, a tryb postępowania w przypadku, gdy o świadczenia ubiega się osoba, która nie ma miejsca zamieszkania § 6. Przepis § 7 określa sposób postępowania, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego przedstawiła wszystkie niezbędne dokumenty. W § 8 uregulowana została procedura dotycząca wstrzymania wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Sposób ustalania dochodu uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego określają przepisy § 9 projektowanego rozporządzenia. Określony został m.in. sposób obliczania pełnej wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne podlegającej odliczeniu od dochodu w przypadku osób podlegających opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, obliczanie dochodu netto przez osoby podlegające opodatkowaniu podatkiem zryczałtowanym od przychodów ewidencjonowanych lub kartą podatkową, zasady ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego, a także sposób ustalania dochodu w przypadku, gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo ma zasądzone alimenty.

Uregulowana została także kwestia dotycząca dokumentowania zaginięcia małżonka (§ 10). W sposób szczegółowy przedstawione zostały uregulowania w zakresie utraty i uzyskania dochodu (§ 11 i 12).

Projekt rozporządzenia określa również w formie załączników do rozporządzenia wzory:

- wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (załącznik nr 1);
- zaświadczenia o dochodzie członków rodziny, podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy (załącznik nr 2),
- oświadczenia o dochodzie członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy (załącznik nr 3),
- oświadczenia o dochodzie członków rodziny niepodlegającym opodatkowaniu uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy (załącznik nr 4),
- zaświadczenia organu egzekucyjnego o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych (załącznik nr 5).

Wejście aktu w życie.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 sierpnia 2008 r.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie.

Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie określone zostały w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Rozporządzenie dotyczy świadczeniobiorców tj. osoby w wieku do ukończenia 25 roku życia mające zasądzone alimenty, których egzekucja jest bezskuteczna oraz osoby niepełnosprawne (bezterminowo).

Rozporządzenie dotyczy także podmiotów realizujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego tj. wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz w przypadku stosowania przepisów o koordynacji przepisów zabezpieczenia społecznego, marszałków województw.

2. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

b) rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie wywiera wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie reguluje problematyki będącej przedmiotem uregulowania przepisami Unii Europejskiej.

Notyfikacja.

Rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom z partnerami społecznymi:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 5) Konfederacja Pracodawców Polskich;
- 6) Konfederacja Pracodawców Prywatnych;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 8) Business Centre Club;
- 9) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych.

Działalność lobbingowa.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Brak było podmiotów wyrażających zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

Konsultacje międzyresortowe.

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom międzyresortowym oraz przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wszystkie uwagi zgłoszone przez poszczególne resorty zostały uzgodnione.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie przedstawiła opinii w terminie 30 dni, co zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 90, poz. 759), oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.